Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January – 2018

Course	:	**BDP**	**Date**	:	**22/01/2018**
Subject Code	:	**ESO-03**	**Time**	:	**3:00pm to 6:00pm**
Subject Name	:	સમાજશાસ્ત્રીય વિચારધારા	**Duration**	:	**3 Hours**
			Max. Marks	:	**70**

પ્રશ્ન-1 સમાજશાસ્ત્રના ઉદ્ભવ પાછળની સામાજિક પરિસ્થિતિની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો. **(12)**

અથવા

ભારતના સમાજશાસ્ત્રીઓનો ટૂંકમાં પરિચય આપી તેમનું પ્રદાન જણાવો.

પ્રશ્ન-2 કાર્લ માર્કસના ઐતિહાસિક ભૌતિકવાદની ચર્ચા કરો. **(12)**

અથવા

માર્કસનો વર્ગસંઘર્ષનો ખ્યાલ સમજાવો.

પ્રશ્ન-3 સામાજિક તથ્ય એટલે શું? તેના પ્રકારો અને લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો. **(12)**

અથવા

મેક્સ વેબરનો આદર્શ પ્રરૂપનો ખ્યાલ સમજાવો.

પ્રશ્ન-4 કાર્યવિભાજન વિશે દુર્ખાઈમ અને માર્કસના વિચારો જણાવો. **(12)**

અથવા

મેલિનોવસ્કિના પ્રદાનની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-5 ટૂંકનોંધ લખો.(કોઈપણ બે) **(12)**

A. ઉત્ક્રાંતિવાદીઓ
B. સંસ્કૃતિના અભ્યાસ માટેની પદ્ધતિઓ
C. ઢબ પરિવર્ત્યો
D. સામાજિક આંદોલન અને સામાજિક પરિવર્તન
E. સંદર્ભ સમૂહ

પ્રશ્ન-6 નીચેના જણાવેલ પ્રશ્નોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધી જવાબ લખો. **(10)**

1. જૂના યુરોપની અર્થવ્યવસ્થામાં કઈ બાબત કેન્દ્રસ્થાને હતી?
   A. જમીન B. કુટુંબ C. પરંપરા D. નીતિ
2. રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસની સ્થાપના 1885માં કોણે કરી હતી?
   A. ગાંધીજી B. રવિન્દ્રનાથ ટાગોર C. વલ્લભભાઈ પટેલ D. ઓક્ટાવિયસ હ્યુમ
3. માર્કસને તત્વદર્શીય પ્રેરણા કોના પાસેથી મળી?
   A. સ્પેન્સર B. કોમ્ટે C. એરિસ્ટોટલ D. હેગલ

4. વર્ગ વિરોધાભાસ જયારે ચરમસીમાએ પહોંચે ત્યારે તે શાને જન્મ આપે છે?

A. ક્રાંતિ B. ગુલામી C. કામદાર D. મૂડીદાર વર્ગ

5. દુર્ખાઈમે તેમની કઈ કૃતિમાં યાંત્રિક અને જૈવિક એકતા વર્ણવી છે?

A. આત્મહત્યા B. ધી એલિમેન્ટરી ફોર્મસ ઓફ રિલિજિયસ લાઈફ

C. ધી ડિવિઝન ઓફ લેબર ઈન સોસાયટી D. ધી રૂલ્સ ઓફ સોશિયોલોજીકલ મેથડ

6. કન્ફ્યુશિયસ શેના પર ભાર મૂકે છે?

A. વ્યક્તિવાદ B. વિશ્વ સાથે સુસંવાદ C. ભાગ્યવાદ D. નિષ્ક્રિયતા

7. વેબરે સામાજિક ઘટનાઓની _____ સમજણ મેળવવા પ્રયાસ કર્યો.

A. વાસ્તવિક સમજ B. અર્થઘટનાત્મક સમજ C. નોકરશાહી D. મૂડીવાદી સમજ

8. રેડક્લિફ બ્રાઉનના મંતવ્ય મુજબ પ્રાણીનું જીવન _____ છે.

A. રચના જાળવણી B. સામાજિક રચના C. રચનાની કાર્યરતતા D. અંગભૂત ઘટકો

9. પાર્સનસના મંતવ્ય મુજબ ક્રિયા(વર્તન) _____માં થતું હોતું નથી.

A. અલગતા B. સમગ્ર C. ચિત્તતંત્ર D. અભિમુખતા

10. મર્ટન માને છે કે સમાજશાસ્ત્રમાં એક જ ઉપકલ્પનાની ચકાસણી ઉપરથી _____ સિદ્ધાંત પ્રાપ્ત થતો નથી.

A. સમગ્રલક્ષી B. એકમલક્ષી C. મધ્ય વ્યાપ્ત D. પેરેડાઈમ
